

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Lenkou Oulíkovou ve věci

žalobkyně:

C. F.

bytem X

zastoupená advokátkou Mgr. Ivou Svobodovou

sídlem Leštínská 2302/12, Horní Počernice, 193 00 Praha 9

proti

žalované:

Česká správa sociálního zabezpečení

sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 4. 2025, čj. X

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 24. 4. 2025, čj. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 18 404,10 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám její zástupkyně Mgr. Ivy Svobodové, advokátky.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobkyně domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla její námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 20. 2. 2025, čj. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyni pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) zamítnuta žádost o invalidní důchod, neboť podle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 4. 2. 2025 není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkynina pracovní neschopnost poklesla pouze o 20 %. Žalovaná v napadeném rozhodnutí vyšla z posudku IPZS ze dne 7. 4. 2025, podle něhož činil pokles pracovní schopnosti žalobkyně 30 %. Ačkoli žalobkyně v návrhu výroku rozsudku navrhla zrušit pouze prvostupňové rozhodnutí, z obsahu žaloby je patrné, že směřuje proti napadenému rozhodnutí, kterým byly zamítnuty její námitky a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí.

Žaloba

2. Žalobkyně nesouhlasí s posouzením svého zdravotního stavu. Na základě lékařských zpráv přiložených k žalobě tvrdí, že je trvale postižena a trpí natolik závažnou poruchou, která jí znemožňuje vykonávat pracovní činnost v obvyklém osmihodinové režimu. Nemůže vykonávat své původní povolání artistky ani jinou pracovní činnost, při které by většinu času stála nebo chodila. K tomu poukazuje na zprávu z neurologie ze dne 15. 5. 2025, v níž se uvádí, že nemůže zvedat a přenášet těžší předměty, přetěžovat páteř a pracovat v nepříznivých klimatických podmínkách, přičemž úplné uzdravení není možné. Dle uvedené zprávy jde o těžké funkční postižení dle položky 1d oddílu E kapitoly XIII přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Dále žalobkyně cituje zprávu z neurologie ze dne 22. 5. 2025, podle níž je po výhřezu meziobratlové ploténky L5/S1 s poškozením kořene schopna vykonávat běžné aktivity s velkými obtížemi a nemůže vykonávat profesi akrobatky. I v této zprávě odborná lékařka doporučila přiznat invalidní důchod. Namítá také, že nebyla seznámena se závěry posudku IPZS před vydáním napadeného rozhodnutí. Žalobkyně je přesvědčena, že je invalidní, a žádá nové posouzení zdravotního stavu.

Vyjádření žalované

3. Žalovaná uvádí, že medicínská dokumentace obsažená ve správním spise nesvědčila o invaliditě žalobkyně. Posudková lékařka IPZS zdůvodnila, proč funkční postižení žalobkyně hodnotila jako středně těžké podle položky 1c oddílu E kapitoly XIII přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Dopad zdravotního postižení na pracovní schopnost může hodnotit pouze posudkový lékař, nikoli neurolog. Žalovaná upozorňuje, že lékařské zprávy z doby po vydání napadeného rozhodnutí lze s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. využít pouze omezeně. Za důvodnou žalovaná nepovažuje ani námitku nemožnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, neboť § 85a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení“) vylučuje použití ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

Podstatný obsah správního spisu

4. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyně podala dne 23. 10. 2024 žádost o invalidní důchod. Lékař IPZS dospěl v posudku ze dne 4. 2. 2025 k závěru, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je chronický bolestivý páteřní syndrom a stav po mikrochirurgické operaci – odstranění výhřezu meziobratlové ploténky L5/S1 dne 22. 3. 2024. Rozhodující zdravotní postižení hodnotil jako lehké funkční postižení podle kapitoly XIII oddílu E položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míru poklesu pracovní schopnosti stanovil s ohledem na omezení v profesi na horní hranici rozmezí stanoveného pro tuto položku, tedy ve výši 20 %. Žalovaná prvostupňovým rozhodnutím zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod, neboť dle výše uvedeného posudku nebyla žalobkyně invalidní.
5. Proti prvostupňovému rozhodnutí žalobkyně podala námitky, v nichž vyjádřila nesouhlas s posouzením svého zdravotního stavu. Zdůraznila, že lékařské zprávy dokládají trvalé poškození nervových struktur, chronickou neuropatickou bolest a výrazné omezení pohyblivosti.
6. Posudková lékařka IPZS pro námitkové řízení též dospěla v posudku ze dne 7. 4. 2025 k závěru, že žalobkyně není invalidní. Stejně jako předchozí posudek určila rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně chronický algický vertebrogenní syndrom a stav po mikrochirurgické extirpaci L5/S1. Rozhodující postižení však hodnotila podle kapitoly XIII oddílu E položky 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Uvedla, že se jedná o středně těžké funkční postižení se závažným postižením jednoho či více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu a s projevy kořenového dráždění, bez funkčně významného neurologického nálezu, s lehkým poškozením nervu. Vzhledem k charakteru postižení, které nenaplnovalo všechna kritéria položky 1c, určila i s přihlédnutím k profesi žalobkyně míru poklesu pracovní schopnosti na dolní hranici rozmezí stanoveného pro příslušnou položku, tedy ve výši 30 %.
7. Na základě výše uvedeného posudku žalovaná vydala napadené rozhodnutí.

Ústní jednání

8. Při jednání konaném u Krajského soudu v Praze dne 8. 12. 2025 setrvaly účastnice na svých procesních stanoviscích.
9. Žalobkyně s ohledem na závěry posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze (dále jen „posudková komise“) ze dne 5. 11. 2025 žádala, aby jí soud přiznal invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně od 27. 3. 2025. Uvedla, že byť posudková komise omezila platnost posudku, má za to, že invalidní důchod by měl být přiznán na dobu neurčitou, neboť s ohledem na věk, profesi a možnosti zaměstnání nelze předpokládat, že se její situace zlepší. Její zdravotní stav se spíše zhoršuje, začala trpět inkontinencí, byť si pro nervozitu zapomněla vzít inkontinenční pomůcku, když šla na jednání posudkové komise, a plánuje též psychologické vyšetření. Poukazuje na to, že je obtížné nalézt zaměstnání, které by mohla vzhledem ke svému postižení vykonávat, při administrativní práci nevydrží sedět a musí střídat polohy. Žalobkyně vykonávala fyzicky náročné povolání, v jehož důsledku došlo k opotřebení organismu a těžkému výhřezu ploténky, což mělo vliv na kořen páteře a nervovou soustavu. Žalobkyně souhlasí se stanovením vzniku invalidity k datu 27. 3. 2025

v posudku posudkové komise. Vzhledem k tomu, že u ní není předpoklad uzdravení, se však domnívá, že nemělo být stanoveno časové omezení, a navrhuje, aby jí byl invalidní důchod přiznán trvale.

10. Žalovaná uvedla, že ponechává rozhodnutí na úvaze soudu.
11. Soud při jednání provedl důkaz posudkem posudkové komise ze dne 5. 11. 2025.

Posouzení věci soudem

12. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v mezích uplatněných žalobních bodů vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
13. Podle § 26 zákona o důchodovém pojištění se dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav považuje *zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok.*
14. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění *pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
15. Podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně.*
16. Nárok na invalidní důchod je podmíněn zdravotním stavem pojištěnce, a rozhodnutí je proto závislé na odborném lékařském posouzení. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou a soud si o ní nemůže učinit úsudek sám.
17. Podle § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. Tento posudek soud hodnotí podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, čj. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 Ads 11/2013-20).
18. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015, čj. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

19. Vzhledem k tomu, že žalobkyně zpochybnila správnost posouzení zdravotního stavu posudkovou lékařkou IPZS, z něhož vycházelo napadené rozhodnutí, soud si vyžádal posudek posudkové komise, který provedl k důkazu.
20. Posudková komise v posudku dospěla k závěru, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v prvním stupni podle § 39 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, nedosahoval však více než 49 %. Platnost posudku a lhůta pro kontrolní lékařskou prohlídku byly stanoveny do 31. 10 2026, datum vzniku invalidity 27. 3. 2025.
21. Posudek posudkové komise dle názoru soudu splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Posudková komise vyšla z veškeré zdravotnické dokumentace žalobkyně, včetně lékařských nálezů doložených k žalobě, a rovněž z vlastního vyšetření žalobkyně při jednání posudkové komise odbornou lékařkou v oboru neurologie. Na základě popsanych zjištění z lékařských zpráv a vlastního vyšetření dospěla k závěru, že u žalobkyně se ke dni vydání napadeného rozhodnutí jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byl bolestivý syndrom bederní páteře se stavem po mikrochirurgickém odstranění výhřezu meziobratlové ploténky L5/S1 dne 22. 3. 2024 s chronickým radikulárním syndromem L5-S1 vlevo a s oslabením plantární flexe levé nohy. Posudková komise zdůvodnila, proč rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně hodnotila podle kapitoly XIII (*postižení svalové a kosterní soustavy*) oddílu E (*dorzopatie a spondylopatie*) položky 1 (*bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének*) písm. c (*se středně těžkým funkčním postižením, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny*) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro kterou je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozpětí 30 až 40 %, a proč určila míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 35 %. Závěry posudkové komise logicky navazují na rekapitulovaný obsah lékařských zpráv a vyšetření odborným lékařem při jednání posudkové komise. Posudková komise popsala, že dne 22. 3. 2024 byla žalobkyni provedena mikrochirurgická operace, odstranění výhřezu disku L5/S1. Pooperační stav byl k datu vydání napadeného rozhodnutí stabilizovaný. Na kontrolním vyšetření byla prokázána volná kauda v oblasti L5/S1, epidurální fibróza a těžká diskopatie

v oblasti L5/S1. Vyšetření EMG v dubnu 2025 prokázalo částečné denervační postižení kořene S1 vlevo (prokázána byla porucha v reflexním oblouku S1 vlevo, ostatní měřené parametry kondukční studie byly v normě, v myotomu S1 vlevo byly zjištěny chronické neurogenní axonální změny, bez záchytu akutních denervačních projevů). Při vyšetření v březnu 2025 byl popsán senzitivní zánik po S1 a středně těžká akrální paréza plantární flexe vlevo. Neurologické vyšetření v květnu 2025 prokázalo na levé dolní končetině snížené reflexy v oblasti L5-S1, taxe byla správná, iritační zánikové jevy nebyly popsány, Lasegue příznak byl negativní, byl naznačen fenomén palce v oblasti S1 a porucha cití S1 vlevo. Při vyšetření při jednání posudkové komise byly na dolních končetinách tonus a trofika symetrické, manévry Lasegue byly vpravo 60 stupňů, vlevo 45 stupňů pro provokaci bolesti v bedrech až do levé dolní končetiny, při Mingazziniho zkoušce žalobkyně udržela pravou dolní končetinu dobře, levou krátce pro bolest, taxe obou dolních končetin byla přesná. Stoj a chůze byly jisté, žalobkyně více zatěžovala pravou stranu, chůze po patách byla možná, na špičkách docházelo k poklesu chodidla a nemožnosti chůze. Posudková komise vyložila, že jde o středně těžký chronický bolestivý syndrom bederní páteře s přetrvávajícím kořenovým syndromem L5-S1 po operaci páteře pro výhřez meziobratlové ploténky, kdy nález při vyšetření posudkové komise odpovídal též výsledkům vyšetření EMG, které prokázalo částečné denervační postižení kořene S1 vlevo, s popsaným neurologickým nálezem – oslabením síly v plantární flexi levého chodidla. Posudková komise uvedla, že na základě zjištění plynoucích z popsaných lékařských nálezů a vlastního vyšetření určila míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně ve středu rozmezí pro příslušnou položku, předpoklady pro použití § 3 vyhlášky o posuzování invalidity tedy neshledala. Posudková komise dospěla k závěru, že žalobkyně byla schopná pracovní činnosti pouze s podstatně menšími nároky na fyzické schopnosti, byla schopná vykonávat lehčí práce, popřípadě nekvalifikované práce administrativního charakteru. Nevhodné byly práce fyzicky náročné, v náročných aktivitách a nucených polohách. Soud v této souvislosti připomíná, že hodnocení pracovní schopnosti je prováděno z hlediska objektivní schopnosti posuzované osoby vykonávat (*de facto* jakoukoliv myslitelnou) pracovní činnost (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25.11.2020, čj. 4 Ads 196/2020-50). Datum vzniku invalidity posudková komise určila neurochirurgickým nálezem ze dne 27. 3. 2025, kdy byla dokončena léčba po operaci a rehabilitaci.

22. Posudková komise též vyložila, že popsané postižení páteře nedosahovalo takové úrovně, aby mohlo být hodnoceno podle kapitoly XIII oddílu E položky 1d, kam spadá *těžké postižení více úseků páteře, s trvalými projevy kořenového dráždění, trvalým funkčně významným neurologickým nálezem, s těžkým poškozením nervů, závažné parézy, svalové atrofie, poruchy hybnosti končetin, závažné poruchy funkce svalů, pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení, některé denní aktivity značně omezeny*. V předložených lékařských zprávách nebylo popsáno těžké postižení více úseků páteře, s těžkým poškozením nervů, svalovými atrofiemi nebo závažnými parézami. Soud dodává, že posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví (srov. bod 34 přílohy č. 1 vyhlášky č. 152/2018 Sb., o nástavbových oborech vzdělávání lékařů a zubních lékařů, ve znění účinném od 1. 1. 2022, resp. bod 33 ve znění účinném do 31. 12. 2021; dříve část I bod 42 přílohy č. 2 k vyhlášce č. 185/2009 Sb., o oborech specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů a oborech certifikovaných kurzů, ve znění účinném do 17. 8. 2018) a dopad zdravotního postižení na pracovní schopnost může hodnotit pouze odborník z této oblasti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, čj. 4 Ads 169/2014-27). Posudková komise

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

je nadána odbornou kompetencí v oblasti posudkového lékařství, což znamená, že je schopna na základě nálezů odborných lékařů hodnotit dopady zdravotního postižení na pracovní schopnost posuzované osoby (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2019, čj. 1 Ads 154/2019-21).

23. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise i ve vztahu k podkladům, z nichž vyšla žalovaná, tedy zejména posudku IPZS vyhotovenému pro účely řízení o námitkách. Posudek posudkové komise soud považuje za nejpersvědčivější a vycházející z nejúplnějších podkladů. Posudková komise měla k dispozici též novější odborné nálezy (zejména výsledky EMG/MEP vyšetření ze dne 4. 4. 2025 a nález z neurologie ze dne 15. 5. 2025) a kromě doložených lékařských zpráv hodnotila zdravotní postižení žalobkyně též na základě vlastního vyšetření při jednání odborným lékařem z oboru neurologie. Ačkoli některé lékařské zprávy, z nichž vycházela posudková komise, jsou až z doby po vydání napadeného rozhodnutí, osvědčují dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, kterým žalobkyně trpěla v době vydání napadeného rozhodnutí. Soud připomíná, že § 16a odst. 6 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení se vztahuje jen na orgány posuzující zdravotní stav a nepředstavuje koncentrační omezení soudu, který rozhoduje podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (viz např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 31. 1. 2024, čj. 53 Ad 11/2023-24, a ze dne 13. 2. 2025, čj. 47 Ad 21/2024-75).
24. Ani účastnice řízení nevznesly proti posudku posudkové komise žádné námitky, jimiž by relevantně zpochybnily jeho závěr, že žalobkyně byla ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní v I. stupni, a které by odůvodnily zadání doplňujícího, případně srovnávacího posudku. Takové doplnění dokazování účastnice ani nenavrhly. Soud připomíná, že řízení před správními soudy je ovládáno zásadou projednací, nikoli vyšetřovací (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, čj. 1 As 100/2009-129, nebo ze dne 5. 3. 2015, čj. 7 As 279/2014-23). Skutkový stav je proto zjišťován v rozsahu účastníky tvrzeném a pomocí důkazů účastníky označených s tím, že každý z účastníků prokazuje ty skutečnosti, ze kterých pro sebe vyvozuje příznivé právní důsledky. Soud neshledal nedostatky posudku, jež by odůvodňovaly další doplnění dokazování, ani pokud jde o stanovení doby platnosti a lhůty kontrolní lékařské prohlídky (do 31. 10. 2026). Předně je třeba uvést, že důsledkem nebude časově omezené přiznání nároku na invalidní důchod, ale provedení kontrolní lékařské prohlídky IPZS, při níž bude ověřen zdravotní stav žalobkyně a pokles její pracovní schopnosti. I vzhledem k relativně krátké době od operace, pooperační léčby a rehabilitace nelze vyloučit například možnost adaptace žalobkyně na zdravotní postižení, což je třeba rovněž brát v úvahu při určování poklesu pracovní schopnosti [§ 39 odst. 4 písm. c) zákona o důchodovém pojištění], ani určitý vývoj jejího zdravotního stavu (sama žalobkyně ostatně při jednání soudu uvedla, že se její zdravotní stav zhoršuje). Lze připomenout, že trvalá platnost posudku posudkové komise neznámá, že by nemohla být provedena kontrolní lékařská prohlídka z podnětu orgánu sociálního zabezpečení [§ 8 odst. 3 písm. c) zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení] nebo že by nemohlo dojít k odnětí invalidního důchodu či jeho zvýšení (§ 56 zákona o důchodovém pojištění).
25. Soud tedy na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně dosahovala 35 %, a žalobkyně tedy byla invalidní dle § 39 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná vyšla

při svém rozhodování z nesprávného skutkového závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila pouze 30 %, a v návaznosti na to nesprávně dovodila, že žalobkyně nebyla invalidní. Napadené rozhodnutí je tedy zatíženo vadou spočívající v nesprávném zjištění skutkového stavu, která způsobila jeho nezákonnost.

26. Soud dodává, že neshledal důvodnou námitku žalobkyně, že neměla možnost se před vydáním napadeného rozhodnutí vyjádřit k posudku IPZS. Jak uvedla žalovaná, podle § 85a odst. 1 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení se totiž v řízení ve věcech důchodového pojištění nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí.

Závěr a náhrada nákladů řízení

27. Vzhledem k tomu, že žaloba je důvodná, soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaná v dalším řízení vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaná mezi podklady svého rozhodnutí zahrne též posudek posudkové komise ze dne 5. 11. 2025 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).

Rozhodování správních soudů je založeno na kasačním principu. Soud může dle § 78 odst. 1 s. ř. s. v případě důvodnosti žaloby proti rozhodnutí správního orgánu napadené správní rozhodnutí jen zrušit, nemůže ho změnit nebo nahradit rozhodnutím vlastním. Současně platí, že žalobkyně nemá právní nárok na zrušení prvostupňového rozhodnutí, čehož se žalobou (též) domáhala. Na rozdíl od § 78 odst. 1 s. ř. s., který v případě důvodnosti žaloby stanoví povinnost soudu napadené rozhodnutí zrušit, ustanovení § 78 odst. 3 s. ř. s. svěřuje posouzení důvodů pro zrušení prvostupňového rozhodnutí čistě do úvahy soudu, který není povinen o takovém návrhu výslovně rozhodnout ve výroku rozsudku (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, čj. 1 As 60/2006-106, č. 1456/2008 Sb. NSS). Soud nepřistoupil ke zrušení prvostupňového rozhodnutí, neboť nápravu může zajistit žalovaná v řízení o námitkách. S ohledem na § 88 odst. 8 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, který vylučuje užití § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu, by ani nebylo přípustné zrušit prvostupňové rozhodnutí (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2009, čj. 1 Aps 2/2008-76, č. 1997/2010 Sb. NSS).

28. Soud neprovedl důkaz prvostupňovým a napadeným rozhodnutím a lékařskými zprávami ze dne 3. 10. 2024, 4. 11. 2024 a 27. 3. 2025, neboť jsou součástí správního spisu, z něhož soud vycházel a jehož obsah není předmětem dokazování (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, čj. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Soud neprovedl k důkazu ani další lékařské zprávy označené v žalobě, neboť skutkový stav byl pro účely rozhodnutí soudu dostatečně zjištěn posudkem posudkové komise, která měla všechny lékařské zprávy k dispozici a při posouzení zdravotního stavu žalobkyně z nich vycházela.
29. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla v řízení úspěšná, a má tedy právo na náhradu nákladů řízení. Ty sestávají z nákladů na právní zastoupení. Výše

odměny advokáta za zastupování se stanoví v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Zástupkyně žalobkyně provedla v souvislosti s tímto řízením tři úkony právní služby (převzetí a přípravu zastoupení, sepsání žaloby a účast na jednání soudu) podle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu ve výši 4 620 Kč za úkon podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 5 advokátního tarifu. Odměna za tyto úkony právní služby činí 13 860 Kč podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 5 advokátního tarifu. Vedle odměny přísluší zástupkyni žalobkyně rovněž náhrada hotových výdajů v paušální výši 1 350 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Soud z databáze ARES ověřil, že zástupkyně žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty. K nákladům řízení proto patří též částka odpovídající sazbě této daně ve výši 21 % vypočtená z odměny za zastupování a z náhrady hotových výdajů, tedy z částky 15 210 Kč, ve výši 3 194,10 Kč. Náklady žalobkyně tak činí celkem 18 404,10 Kč. Jiné náklady žalobkyně neuplatnila a neplynou ani z obsahu soudního spisu. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám její zástupkyně dle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, užitého na základě § 64 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 8. prosince 2025

Lenka Oulíková v.r.
soudkyně